

SOCIJALNA ZAŠTITA

Izvori i metodi prikupljanja podataka

Podaci o socijalnoj zaštiti djece, mladih i odraslih lica rezultat su redovnih statističkih istraživanja. Podaci o ustanovama za smještaj djece, mladih i odraslih lica i o centrima za socijalni rad prikupljaju se u dvogodišnjoj periodici.

Podaci o maloljetnim i punoljetnim korisnicima, pruženim oblicima, mjerama i uslugama socijalne zaštite prikupljaju se u godišnjoj periodici.

Obuhvat

Podaci o ustanovama za socijalnu zaštitu obuhvataju ustanove za djecu i mlade i ustanove za smještaj odraslih, kao i radnike u ustanovama za socijalnu zaštitu.

U Statističkom godišnjaku za 2004. godinu, prvi put su publikovani podaci o korisnicima i oblicima, mjerama i uslugama socijalne zaštite. Podaci o korisnicima socijalne zaštite, maloljetnim i punoljetnim licima odnose se na stanje na kraju izvještajne godine, a podaci o oblicima, mjerama i uslugama obuhvataju cijelu izvještajnu godinu.

Definicije

Ustanove za djecu i mlade (ustanove za djecu i mlade lišene roditeljskog staranja, ustanove za djecu i mlade ometene u psihičkom i fizičkom razvoju, ustanove za djecu i mlade sa poremećajima u ponašanju) obezbjeđuju privremeno ili trajno zbrinjavanje, ishranu, zdravstvenu zaštitu, vaspitanje, obrazovanje i stručno osposobljavanje djece i mladih kojima je potreban ovakav oblik zaštite.

Ustanove za odrasle (prihvatilišta, domovi za stare i iznemogle, domovi za zbrinjavanje odraslih invalida, kombinovani domovi) obezbjeđuju privremeni ili trajni smještaj, ishranu, njegu i zdravstvenu zaštitu odraslim i ostarjelim licima koja su bez sredstava za život, bez porodičnog staranja, ometene u psihičkom ili fizičkom razvoju, i usljed toga nesposobna za samostalan život, a i bez uslova da im se odgovarajuća njega i pomoć obezbijedi u sopstvenoj porodici.

Radnici ustanova za socijalnu zaštitu su radnici u stalnom radnom odnosu u ustanovama za djecu i mlade i ustanovama za odrasle i to: vaspitni radnici, zdravstveni radnici, socijalni radnici, psiholozi, pedagozi i defektolozi, VKV i KV radnici, administrativni i ostali radnici.

Korisnik socijalne zaštite je svako lice koje je u toku izvještajne godine, jednom ili više puta koristilo određene oblike, mjere ili usluge centra za socijalni rad, odnosno službi socijalne zaštite. Razvrstavanje korisnika je izvršeno prema osnovnoj kategoriji koja predstavlja preovlađujući poremećaj pojedinca, tj. njegovo osnovno stanje socijalne potrebe. Korisnici socijalne zaštite razvrstavaju se na maloljetne i punoljetne korisnike.

Punoljetni korisnici dijele se na: one sa poremećajima u ponašanju, na punoljetne korisnike psihički i fizički ometene, na materijalno neobezbijedena lica, i na ostale punoljetne korisnike.

Maloljetni korisnici dijele se na: ugrožene porodičnom situacijom, sa poremećajima u ponašanju, ometeni u psihičkom razvoju, ometeni u fizičkom razvoju i na ostale maloljetne korisnike.

Pod oblikom, mjerom ili uslugom socijalne zaštite podrazumijeva se svaki slučaj sprovedene socijalne zaštite, na osnovu zakona i propisa iz ove oblasti, od strane centra za socijalni rad ili službe socijalne zaštite.

Podaci o oblicima, mjerama i uslugama socijalne zaštite odnose se na broj slučajeva pojedinih oblika, mjera i usluga sprovedenih u toku izvještajnog perioda, a ne na broj lica.

SOCIAL WELFARE

Sources and methods of data collection

Data on social welfare of children, youth and adults result from regular statistical surveys. Data about institutions for children, youth and adults and social work centres are collected on a two-year basis.

Data about juvenile and adult beneficiaries, forms, measures and services of social welfare are collected annually.

Coverage

Data about social welfare institutions refer to institutions for children and youth, homes for adults, and employees in these institutions.

Data about beneficiaries and forms, measures and services of social welfare have been published for the first time in Statistical Yearbook 2004. Data about social welfare beneficiaries, juveniles and adults refer to the situation at the end of a reference year, while data on forms, measures and services refer to the whole reference year.

Definitions

Institutions for children and youth (institutions for children and youth deprived of parental care, institutions for physically and mentally handicapped children and youth, institutions for children and youth with behaving disorders) provide temporary or permanent care, meals, health care, education, upbringing and professional children and youth training, if needed.

Institutions for adults (shelters, homes for the aged and retirement homes, homes for disabled adults, combined homes) provide temporary or permanent accommodation, meals, care and health care to adults and the aged people without means of subsistence, without family care, being physically and mentally handicapped and thus incapable of independent life and without possibility to obtain necessary care and assistance in their own family.

Employees of the above institutions refer to permanently employed workers in institutions for children and youth as well as institutions for adults: educators, health workers, social workers, psychologists, pedagogues, highly qualified and qualified workers, administrative and other workers.

Beneficiary of a social welfare is any person who has used, during a reference year, at least once or several times any forms, measures or services of social welfare. Beneficiaries are classified according to a basic category representing the predominant disturbance of an individual, i.e. his basic need for social welfare. Social welfare beneficiaries are classified into juvenile and adult beneficiaries.

Adult beneficiaries are divided into: maladjusted, physically and mentally handicapped, destitute persons and other adult beneficiaries.

Juvenile beneficiaries are divided into: persons in need due to family situation, maladjusted, mentally disturbed, physically handicapped and other juvenile beneficiaries.

The form, measure or social welfare service refer to any kind of social protection activity carried out by a social welfare institution or centre, according to the law and regulations established in this area.

Data about forms, measures and services of social welfare relate to the number of cases within certain forms, measures and service carried out during the reference period, but not to the number of persons.

25 – 1. USTANOVE ZA SOCIJALNU ZAŠTITU

SOCIAL WELFARE INSTITUTIONS

	Ustanove <i>Institutions</i>	Korisnici <i>Beneficiaries</i>		Radnici <i>Employees</i>								
		ukupno <i>Total</i>	žene <i>Females</i>	ukupno <i>Total</i>	žene <i>Females</i>	vaspi- tači <i>Educa- tors</i>	zdrav- stveni <i>Medical staff</i>	ostali stručni ¹⁾ <i>Other skilled¹⁾</i>	instruk- tori ²⁾ <i>Instruc- tors²⁾</i>	admini- strativni <i>Administrative</i>	ostali <i>Other</i>	
2010												
Ustanove za djecu i mlade	6	514	200	387	287	121	53	30	22	31	130	<i>Institutions for Children and Youth</i>
Lišene roditeljskog staranja	1	156	63	100	80	28	26	4	-	11	31	<i>Deprived of parental care</i>
Ometene u psihičkom i fizičkom razvoju	4	338	133	246	188	71	26	26	17	15	91	<i>Mentally & physically handicapped</i>
Vaspitno zapuštenu	1	20	4	41	19	22	1	-	5	5	8	<i>Neglected</i>
Ustanove za odrasle												<i>Institutions for adults</i>
Za zbrinjav. odraslih	4	377	254	168	134	-	69	10	-	13	76	<i>Homes for adults</i>
Centri za socijalni rad	10	53 544	26 688	302	224	-	-	160	-	87	55	<i>Centres for social welfare</i>
2012												
Ustanove za djecu i omladinu	6	400	157	393	292	125	50	29	24	30	135	<i>Institutions for Children and Youth</i>
Lišene roditeljskog staranja	1	121	53	96	77	31	23	-	-	11	31	<i>Deprived of parental care</i>
Ometenu u psihičkom i fizičkom razvoju	4	259	100	258	197	77	26	29	18	13	95	<i>Mentally & physically handicapped</i>
Vaspitno zapuštenu	1	20	4	39	18	17	1	-	6	6	9	<i>Neglected</i>
Ustanove za odrasle												<i>Institutions for adults</i>
Za zbrinjav. odraslih ³⁾	4	455	296	163	132	-	67	7	-	16	73	<i>Homes for adults³⁾</i>
Centri za socijalni rad	10	48 540	23 905	295	218	-	-	159	-	92	44	<i>Centres for social welfare</i>

¹⁾ Obuhvaćeni su socijalni radnici, psiholozi, pedagozi i defektolozi

²⁾ Obuhvaćeni su i kvalifikovani radnici

³⁾ Uključene privatne ustanove za odrasle

¹⁾ Social workers, psychologists, educators and defectologists are included

²⁾ Qualified workers are included as well

³⁾ Included private institutions for adults

25 – 2. KORISNICI SOCIJALNE ZAŠTITE

SOCIAL WELFARE BENEFICIARIES

	2009	2010	2011	2012	2013	
Maloljetni korisnici - ukupno	26 159	25 213	23 639	21 459	15 507	<i>Juvenile beneficiaries / Total</i>
Ugroženi porodičnom situacijom	22 502	21 674	20 233	18 571	12 276	<i>In need due to family situation</i>
Sa poremećajima u ponašanju	1 700	1 738	1 641	1 344	1 364	<i>Maladjusted</i>
Ometeni u psihofizičkom razvoju	1 860	1 682	1 599	1 399	1 750	<i>Mentally & physically handicapped</i>
Ostali	97	119	166	145	117	<i>Other</i>
Punoljetni korisnici - ukupno	28 398	28 331	28 128	27 081	26 871	<i>Adult beneficiaries / Total</i>
Sa poremećajima u ponašanju	1 547	1 456	1 372	1 294	1 339	<i>Maladjusted</i>
Fizički i psihički ometeni	4 236	4 444	4 730	5 021	5 361	<i>Mentally & physically handicapped</i>
Materijalno neobezbijedjeni	18 261	18 192	17 846	16 979	16 466	<i>Destituted persons</i>
Ostarijeli	3 286	3 113	3 044	2 771	2 657	<i>Old people</i>
Ostali	1 068	1 126	1 136	1 016	1 048	<i>Other</i>

25 – 3. OBLICI, MJERE I USLUGE SOCIJALNE ZAŠTITE, 2013.

SOCIAL WELFARE FORMS, MEASURES AND SERVICES, year 2013

	Ukupno <i>Total</i>	Punoljetni korisnici <i>Adults</i>					
		sa poremećajima u ponašanju <i>Maladjusted</i>	fizički i psihički ometeni <i>Physically and mentally handicapped</i>	materijalno neobezbijeđeni <i>Destituted persons</i>	ostarjeli <i>The aged</i>	ostali <i>Other</i>	
Oblici socijalne zaštite¹⁾	26 168	103	3 934	13 486	1 566	355	Forms of social welfare¹⁾
Starateljstvo	303	5	93	3	69	5	<i>Custody</i>
Usvojenje	32	-	-	-	-	-	<i>Adoption</i>
Smještaj u :							<i>Accommodation in:</i>
drugu porodicu	99	-	10	8	2	-	<i>Another family</i>
socijalnu ustanovu	223	-	23	49	101	3	<i>Social care center</i>
drugu ustanovu	32	4	10	1	2	-	<i>Another institution</i>
Novčane pomoći	19 206	32	502	12 870	583	294	<i>Financial benefits</i>
Ostale pomoći	6 273	62	3 296	555	809	53	<i>Other benefits</i>
Mjere socijalne zaštite¹⁾	4 331	210	118	277	66	355	Measures of social welfare¹⁾
Obezbjedivanje ljetovanja i oporavka	2 519	2	5	4	3	1	<i>Provision of spending the summer vacation and convalescent leave</i>
Upućivanje na školovanje	77	6	12	6	-	2	<i>Enrollment in school</i>
Zapošljavanje	10	-	10	0	-	-	<i>Employment</i>
Predlog sudu za dodjelu djece	636	9	5	5	-	249	<i>Custody of a child</i>
Mjere prema maloljetnicima	260	-	-	-	-	-	<i>Measures for juveniles</i>
Ostale mjere	829	193	86	262	63	103	<i>Other measures</i>
Usluge socijalnog rada¹⁾	13 812	587	1 207	2 103	1 073	867	Social work and services¹⁾
Pomoć u sređivanju porodičnih odnosa	1 114	22	26	35	17	172	<i>Assistance in normalizing family relations</i>
Pomoć u ostvarivanju prava	2 571	70	355	741	674	133	<i>Assistance in achieving the rights</i>
Razvrstavanje (dijagnost.)	1 129	78	297	74	19	65	<i>Categorization (diagnostics)</i>
Ostale usluge	8 998	417	529	1 253	363	497	<i>Other services</i>

¹⁾ Broj intervencija – slučajeva

¹⁾ Number of interventions - cases

25 – 3. OBLICI, MJERE I USLUGE SOCIJALNE ZAŠTITE, 2013.

SOCIAL WELFARE FORMS, MEASURES AND SERVICES, year 2013

/nastavak/

/continued/

	Maloljetni korisnici <i>Juvenile beneficiaries</i>					
	ugroženi porodičnom situacijom <i>In need due to family situation</i>	sa poremećajima u ponašanju <i>Maladjusted</i>	ometeni u psihičkom razvoju <i>Mentally handicapped</i>	ometeni u fizičkom razvoju <i>Physically handicapped</i>	ostali Other	
Oblici socijalne zaštite ¹⁾	5 281	101	458	404	480	Forms of social welfare ¹⁾
Starateljstvo	114	2	4	1	7	Custody
Usvojenje	27	-	5	-	-	Adoption
Smještaj u :						Accommodation in:
drugu porodicu	77	1	-	-	1	Another family
socijalnu ustanovu	25	2	12	4	4	Social care center
drugu ustanovu	1	5	-	3	6	Another institution
Novčane pomoći	4 649	51	69	46	110	Financial benefits
Ostale pomoći	388	40	368	350	352	Other benefits
Mjere socijalne zaštite ¹⁾	2 884	286	47	36	52	Measures of social welfare ¹⁾
Obezbjedivanje ljetovanja i oporavka, jaslica	2 435	8	17	15	29	Provision of spending the summer vacation and convalescent leave, infant nursery
Upućivanje na školovanje	18	11	7	5	10	Enrollment in school
Zapošljavanje	-	-	-	-	-	Employment
Predlog sudu za dodjelu djece	364	3	1	-	-	Custody of a child
Mjere prema maloljetnicima	27	209	9	6	9	Measures for juveniles
Ostale mjere	40	55	13	10	4	Other measures
Usluge socijalnog rada ¹⁾	5 303	1 314	454	392	512	Social work and services ¹⁾
Pomoć u sređivanju porodičnih odnosa	765	21	13	18	25	Assistance in normalizing family relations
Pomoć u ostvarivanju prava	269	63	104	74	88	Assistance in achieving the rights
Razvrstavanje (dijagnost.)	119	387	36	25	29	Categorization (diagnostics)
Ostale usluge	4 150	843	301	275	370	Other services

¹⁾ Broj intervencija – slučajeva

¹⁾ Number of interventions - cases

25 – 4. DODATAK ZA DJECU¹⁾

CHILDREN'S ALLOWANCE¹⁾

	2009	2010	2011	2012	2013	
Broj nosilaca prava na dod. za djecu	9 539	10 028	10 260	10 777	10 788	Number of beneficiaries
Broj djece korisnika dodataka za djecu	18 599	19 436	19 795	20 670	20 627	Number of children
Isplaćena sredstva, hiljade EUR	4 250	4 424	4 731	4 927	4 962	Pay-outs, in thous. EUR

Izvor: Ministarstvo rada i socijalnog staranja CG.

Source: Ministry of Labour and Social Welfare of Montenegro

¹⁾ Podaci se odnose na prosječan broj nosilaca prava na dodatak za djecu i prosječan broj djece korisnika dječijih dodataka. Iznos isplaćenih sredstava dat je na godišnjem nivou.

¹⁾ Data refer to the average number of holders of rights to child allowance and the average number of children using child benefits. Funds paid on annual basis.